

Ministarstvo poljoprivrede i ruralnog razvoja
Uprava za vode

**PROGRAM UPOTREBE SREDSTAVA ZA UPRAVLJANJE
VODNIM RESURSIMA ZA 2018. GODINU**

Februar 2018. godine

Predlog

Na osnovu člana 4 stav 2 Zakona o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list CG", br. 65/08) Vlada Crne Gore, na sjednici od ____2018. godine, donijela je

**PROGRAM
UPOTREBE SREDSTAVA ZA UPRAVLJANJE VODNIM RESURSIMA
ZA 2018. GODINU**

Programom upotrebe sredstava za upravljanje vodnim resursima za 2018. godinu (u daljem tekstu: Program), utvrđuje se obim sredstava, raspored i visina sredstava po namjenama i način izvršenja Programa.

A. OBIM SREDSTAVA

Za finansiranje obaveza i potreba za upravljanje vodnim resursima u 2018. godini, Programom su planirana sredstva u iznosu od 200.000,00 eura.

B. USMJERAVANJE SREDSTAVA PO NAMJENAMA

Sredstva u navedenom iznosu obezbijeđena su Zakonom o Budžetu Crne Gore za 2018. godinu, u razdjelu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja - Uprava za vode, funkcionalna klasifikacija 2141, ekonomska klasifikacija 441 (4411 kapitalni izdaci) i usmjeriće se za sljedeće namjene:

I Izrada planske i projektne dokumentacije u oblasti upravljanja vodnim resursima		55.000
1. Izrada i revizija projektne dokumentacije za regulaciju rijeka od značaja za državu	20.000	
2. Izrada Katastra izvorišta za javno vodosnabdijevanje – II faza	20.000	
3. Izrada geografskog informacionog sistema (GIS) površinskih i podzemnih voda	15.000	
II Zaštita od štetnog dejstva voda		65.000
1. Nadzor nad izvođenjem radova na regulaciji vodotoka	25.000	
2. Hitni interventni radovi na regulaciji vodotoka	40.000	
III Podrška projektima vodosnabdijevanja u bezvodnim područjima		50.000
1. Hidrogeološki istražni radovi, učešće u izgradnji objekata vodosnabdijevanja u bezvodnim područjima, sanacija i zaštita vodnih objekata i obezbjeđenje dodatnih količina vode u sušnom periodu auto-cistijernama	50.000	
IV Sredstva neophodna za funkcionisanje Programa		30.000
UKUPNO SREDSTAVA ZA 2018. GODINU		200.000

C. IZVRŠENJE PROGRAMA

Obaveze prema korisnicima Programa izvršavaće se po dinamici utvrđenoj budžetskim planom potrošnje, koji odobrava organ državne uprave nadležan za poslove Budžeta, a u skladu sa izvršenim radovima. Ukoliko je nosilac investicije jedinica lokalne samouprave, sredstva će se usmjeravati u skladu sa zahtjevom jedinice lokalne samouprave.

Uprava za vode, u okviru sredstava, može u toku izvršenja ovog programa vršiti izmjenu namjene korišćenja sredstava i preusmjeravati ih sa jedne namjene na drugu, do visine ukupnih sredstava.

Za izvršenje ovog programa odgovorna je Uprava za vode.

Broj: _____

Podgorica, __. __. 2018. godine

VLADA CRNE GORE
Predsjednik Vlade
Duško Marković

O b r a z l o ž e n j e

Osnov za donošenje Programa upotrebe sredstava za upravljanje vodnim resursima za 2018. godinu sadržan je u čl. 3 i 4. Zakona o finansiranju upravljanja vodama ("Službeni list CG", br. 65/08, 74/10, 40/11).

Zakonom o finansiranju upravljanja vodama utvrđeni su izvori sredstava za finansiranje upravljanja vodama, način obračunavanja i plaćanja naknada za zaštitu i korišćenje voda i vodnog dobra. Ovaj zakon primjenjuje se na vode, vodno dobro i vodne objekte i sisteme kojima se uređuju vode. Sredstva za finansiranje upravljanja vodama obezbjeđuju se iz vodnih naknada, naknada za sticanje vodnog prava, naknada od zakupa javnog vodnog dobra i vodnih objekata i sistema, kao i iz donacija i drugih izvora, u skladu sa Zakonom.

Sredstva predviđena Budžetom Crne Gore za finansiranje poslova upravljanja vodama raspoređuju se shodno Programu upotrebe sredstava za upravljanje vodnim resursima, koji donosi Vlada Crne Gore.

Za finansiranje obaveza i potreba za upravljanje vodnim resursima u 2018. godini Budžetom Crne Gore planirano je 200.000 €.

Programom su u okviru sredstava obuhvaćene osnovne aktivnosti u oblasti upravljanja vodama, zaštiti voda, zaštiti od voda i efikasnijem korišćenju voda.

I Za izradu planske i projektne dokumentacije u oblasti upravljanja vodnim resursima, Programom su planirana sredstva u iznosu od 55.000 €, i to:

1. Iznos od 20.000 € planiran je za izradu i reviziju projektne dokumentacije za regulaciju rijeka od značaja za državu. Navedeni iznos ne može biti dovoljan ni za jedan ozbiljniji projekat, a mnogo ih je koje treba realizovati. Sredstva u iznosu od 20.000€ opredijeljena su samo za potrebe izrade studija, idejnih rješenja ili manjih projekata, a sve u cilju realizacije interventnih radova u koritima rijeka.

U ovoj godini Projekat regulacije rijeka Grnčar i Lim realizovaće se sredstvima iz međunarodnih fondova (GEF/SCCF). Takođe, planirano je u narednom periodu, po istom modelu aplicirati za sredstva neophodna za izradu projekata velike vrijednosti. Izradom projekata regulacije omogućiće se i plansko upravljanje u oblasti eksploatacije rječnih nanosa.

U 2017. godini došlo je do izmjene Glavnog projekta rijeke Morače na potezu od ušća rijeke Sitnice (Botun) do Ponara. U skladu sa dopunama i izmjenama Glavnog projekta u ovoj godini realizovaće se većina radova, a u 2019. godini planirana je implementacija navedenog Projekta.

2. Iznos od 20.000€ planiran je za prikupljanje neophodnih podloga za izradu Katastra izvorišta za javno vodosnabdijevanje.

Cilj izrade Katastra izvorišta za javno vodosnabdijevanje je stvaranje jedinstvene baze podataka o korišćenju i zaštiti izvorišta za javno vodosnabdijevanje, baze podataka za održivo i integralno upravljanje, kako na najvišem upravljačkom, tako i na lokalnom korisničkom nivou kao i prikupljanje novih podataka o karakteristikama izdani, kvalitetu i kvantitetu podzemnih voda, kao i režimu podzemnih voda i poboljšanje kapaciteta lokalnog tehničkog osoblja za istraživanje i eksploataciju podzemnih voda i njihovo osposobljavanje za uspostavljanje efikasnog mehanizma kontrole korišćenja vode.

3. Iznos od 15.000 € planiran je za tehničko održavanje, obuku, dopunsko istraživanje, uspostavljanje i implementaciju Geoportala, koji je rezultat IPA- Projekta „Geografski informacijski sistem za bolje prekogranično upravljanje poplavama u slivu Lima“.

Do sada je učitani prostorni model terena, popisani i sistematizovani su podaci iz domena zaštite od poplava.

Sa ciljem da geoprostorni podaci vezani za upravljanje zaštitom od poplava postanu dostupni za mnoge korisnike sa različitih zainteresovanih strana, izrađen je Geoportal. Pregledni prikaz i organizacija podataka objavljuju na pristupačan način informacije vezane za vodoprivredu o kompletnom prostoru sliva. Regionalni, nacionalni i lokalni korisnici voda i zemljišta, službe za spasavanje, poljoprivrednici, eksperti za zaštitu životne sredine, pa i drugi zainteresovani subjekti, mogu se služiti podacima na jednom mjestu. Dodatnu perspektivu daje mogućnost da se sistem, formiran za potrebe sliva rijeke Lim, primijeni i na ostaloj teritoriji Crne Gore.

Geografski informacijski sistem omogućava vezivanje svih podataka, koji imaju prostornu komponentu, za konkretni geografski položaj („informacije se vide na karti“). Podaci se čuvaju u digitalnom obliku i svaka vrsta se nalazi u posebnom sloju (npr. položaj vodnih tijela i njihove karakteristike, položaj hidroloških stanica i informacije o izmjenjenim veličinama ili o opremi stanica, položaj naselja i broj stanovnika, itd.)

Kombinacijom ovih grupa podataka stvaraju se uslovi ne samo za pregledni prikaz na karti, već i za analize koje softver podržava u prostoru. Dakle, sistem „je svjestan“ rastojanja ili nadmorskih visina objekata, pripadnosti nekih objekata određenim zonama i sl.

Za sektor voda u Crnoj Gori je veoma bitna i činjenica, da se ovim aktivnostima uspostavio osnov za budući Vodni informacijski sistem. Nadogradnjom modela podataka i dopunom za informacije vezane za ostale oblasti upravljanja vodama, može se obezbijediti moćno sredstvo za organizaciju podataka i napredne analize u kompletnom domenu voda. Takav sistem može da povezuje sve institucije koje se bave upravljanjem vodama na nacionalnom ili regionalnom nivou.

II Za zaštitu od štetnog dejstva voda Programom su planirana sredstva u iznosu od 65.000 €, i to:

1. Iznos od 25.000 € planiran je za nadzor nad izvođenjem radova na regulaciji vodotoka. Tokom ove godine izvodice se radovi na regulaciji rijeka Bojane i Morače i za iste je neophodno obezbijediti stručni nadzor nad predmetnim radovima.

2. Iznos od 40.000 € planiran je za hitne interventne radove na regulaciji vodotoka za rješavanje hidrotehničkih problema vodotoka, održavanje stabilnosti obala i korita vodotoka, za radove i mjere na zaštiti od poplava, te i stvaranje uslova za održavanje prirodnog režima voda.

Treba napomenuti da je uvođenje Moratorijuma na eksploataciju riječnih nanosa dalo pozitivne rezultate u sprečavanju nelegalne eksploatacije, što je dovelo do zaštite od štetnog dejstva voda, povećan prihod po osnovu naknade za izvađeni materijal iz vodotoka, a posebno je uspostavljen odgovorniji odnos prema rijekama i vodnim resursima.

III Podrška projektima vodosnabdijevanja u bezvodnim područjima planirana je u iznosu od 50.000 €, i to za: hidrogeološke istražne radove, učešće u izgradnji objekata

vodosabdijevanja u bezvodnim područjima (bistijerne, bunari, vodovodi), sanacija i zaštita vodnih objekata i obezbjeđenje dodatnih količina vode u sušnom periodu auto-cistijernama.

IV Sredstva neophodna za funkcionisanje Programa planirana su u iznosu od 30.000 € i biće opredijeljena, za:

- prevođenje određenih propisa iz oblasti upravljanja vodama;
- prikupljanje, arhiviranje i sređivanje dokumentacione osnove u oblasti voda, koje se trenutno nalaze u raznim institucijama, kako na lokalnom tako i na državnom nivou;
- reviziju projekata;
- objavljivanje tendera;
- nabavku automobila koji je neophodan za obavezni obilazak terena;
- ostale potrebe neophodne za realizaciju ovog programa.